

[Arne Christiansen]

Ifølge meddelelser i dagspressen skal der i påsken i Danmark afholdes en konference med deltagelse af en række internationale terroristorganisationer, deriblandt de palæstinensiske organisationer PLO og PFLP, hvoraf sidstnævnte har et tæt samarbejde med Baader-Meinhof-gruppen i Vesttyskland og De røde Brigader i Italien.

Det vil i redegørelsen især være af interesse at erfare, om konferencen er afholdt med den danske regerings viden og billigelse, om visa er udstedt til internationale terrorister, og om disse har fået frit lejde, så længe konferencen varer.

Det er en skærpende omstændighed, at konferencen afholdes på et tidspunkt, hvor en række terroraktioner er foretaget mod os venligsindede lande som Israel, Egypten, Italien og Vesttyskland, netop af kredse med tilknytning til de pågældende organisationer.

Det må tilføjes, at konferencen lægger et særligt ansvar på danske sikkerhedsmyndigheder, der må være ekstra vanskeligt at opfylde under en påskeferie. Der er dels et hensyn at tage til personer bosat her i landet, der er under konstant trussel fra de pågældende organisationer, dels er der også sikkerhedshensynet over for konferencens deltagere.

Efter min opfattelse burde regeringen søge konferencen aflyst eller i hvert fald hindre repræsentanter for terroristorganisationer i at rejse ind i Danmark.

Besvarelse (22/3 78):

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

I besvarelse af det stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at regeringen ikke fra arrangørernes side har modtaget nogen underretning eller henvendelse om tilladelse til at afholde den pågældende konference i Danmark. I øvrigt er det ikke dansk sædvane at gribe ind over for afholdelsen af møder eller konferencer her i landet.

Ansøgninger om dansk visum til deltagelse i konferencen fra statsborgere i lande, som ikke har viseringsfrihedsaftale med Danmark, vil blive behandlet helt i overensstemmelse med de herfor gældende regler. I denne forbindelse vil de pågældende danske myndigheder naturligvis foretage en samlet vurdering af, om ansøgernes indrejse i Dan-

mark måtte anses for uønskelig af hensyn til statens sikkerhed eller opretholdelse af ro og orden.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om Statens Kunstfond.

(Lovforslag nr. L 77. Fremsat 4/11 77. Første behandling 24/11 77. Betænkning 20/3 78).

Der var stillet 17 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Birte Weiss (S):

Man kan se af betænkningen, at dette lovforslag har været igennem en ret så grundig udvalgsbehandling. Arbejdet har udkrystalliseret sig i ikke mindre end 8 mindretalsudtalelser. De går dels på nogle detaljer, dels på noget principielt. Det principielle af det går på en holdning til kunststøtte, som er fundamentalt forskellig fra regeringens og socialdemokratiets.

Jeg tror lige, vi skal tage det principielle først.

I socialdemokratiet mener vi, at man kasterer den kunstneriske frihed ved at gøre kunsten til en partipolitisk kasterbold. Vi mener, at man ikke kan stille nogen form for politiske krav til en kunstners værk, uden at både samfundet og kunstneren prostituerer sig. Derfor mener vi, at det er den bedste løsning – nogle vil måske kalde det den mindst ringe løsning ud ud fra den grundtanke, at det bedste naturligvis ville være, at kunstneren kunne leve af sin skaben – under de forhåndenværende forhold, at en række uafhængige kunstkyndige udvalg fordeler kunststøtten.

Heroverfor står så kristeligt folkeparti og de konservative. De to partier tør ikke lade kunsten udvikle sig uden kulturministeren

[Birte Weiss]

som en politisk bussemand. De to partier vil nemlig gøre kulturministeren til en slags politisk og kunstnerisk overdommer. Man kunne fristes til at sige i denne forbindelse: den stakkels kulturminister, for det vil bestemt ikke være noget særlig ønskværdigt job at have. Kulturministeren skulle altså, hvis man fulgte disse to partier, enten på egen hånd eller tvunget af en måske kunstigt oppisket folkestemning tage støtten fra en kunstner, som skriver noget, som maler noget, eller som siger noget negativt om det etablerede samfund.

Hvad vil konsekvensen være af det forslag? Efter vores opfattelse vil den helt klare konsekvens være, at der kan skabes en politisk storm på et hvilket som helst beløb til en kunstner, som ikke cementerer, eller som måske ligefrem tager klart afstand fra det kristelige og det konservative samfundssyn.

Jeg vil ikke her ved anden behandling svinge mig op til at sige noget om censur, den diskussion har vi været igennem flere gange, men jeg vil blot i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at det er en urovækkende vej, det er en kunstfjendsk vej, som de to partier her har begivet sig ind på. Det vidner efter vores opfattelse om en angst for kunstens gennemslagskraft, en angst for den skabende udfoldelsestrang, som i virkeligheden også kan betragtes som en kompliment til kunstnerne.

Vi vil derfor stemme imod de ændringsforslag, der på denne måde vil gøre kulturministeriet til et ekspeditionskontor for småligheden.

I øvrigt har vi med glæde konstateret, at den flirt, som vi tidligere har konstateret venstre havde med tanken om at indføre en eller anden form for appelmulighed, lå der ikke nogen reelle hensigter bagved. Vi er glade for at have venstre med på den rigtige side i kampen for den kunstneriske frihed.

Mere kontant er naturligvis fremskridtspartiets holdning, som i betænkningen på side 3 bl. a. udtrykkes sådan – jeg citerer:

»Selve ansøgningsprincippet, som Statens Kunstfond forudsætter, er ødelæggende for den menneskelige selvrespekt og værdighed. De mennesker, der kan bukke dybest, udvise den største sleskhed, tilpasse sig magthaverens ønsker – det er dem, der får pengene efter mottoet: vil du i verden frem, så buk.«

Jeg må sige, at det ikke tyder på, at fremskridtspartiet har forstået ret meget af den diskussion, der har været både her i tinget og i offentligheden om nogle af de lidt mere kontroversielle dispositioner, som Statens Kunstfond har truffet i det sidste par år. Her har humlen jo netop været, at det har været en diskussion, som er opstået, fordi de pågældende kunstnere ikke har udvist sleskhed, ikke har udvist nogen særlig lyst til at bukke for magthaverne.

Om de øvrige ændringsforslag kan jeg blot sige, at vi støtter nr. 1, nr. 6 og nr. 16, og at vi stemmer imod de øvrige.

Med hensyn til SFs 3 ændringsforslag om at lave en speciel ordning for de blandede kunstformer er jeg ikke i tvivl om, at hensigten er den bedste. Jeg er ikke i tvivl om, at det er et forslag, som bygger på et ønske om at hjælpe denne nye form for kunstnerisk skaben specielt frem, men vi er af den opfattelse, at man vil gøre de blandede kunstformer en bjørnetjeneste ved det, og specielt ved at man vil sætte en grænse på 300.000 kr. for støtte til denne specielle form for kunst.

I øvrigt mener vi, at det som noget helt principielt om denne form for lovgivning kan siges, at jo mindre snærende grænser vi sætter for de enkelte kunstformer, jo bedre vil denne lovgivning virke. Derfor er vi glade for, at kulturministerens forslag tilsyneladende kan vedtages her i folkettinget med nogle få ændringsforslag, som vi støtter.

Poulsgaard (FP):

Jeg kan da godt forstå, at fru Birte Weiss er glad for, at kulturministerens forslag kan samle flertal, men vi er nogle stykker, der ikke er så glade for det. Derfor er vi da glade for, at det nu ser ud til, at kristeligt folkeparti efterhånden er ved at mande sig op til at lade handling følge ord. Hvis jeg forstår deres betænkningens bidrag ret, så skal der altså meget stærke ændringer til, for at kristeligt folkeparti kan støtte det lovforslag, der ligger. Jeg kan da her med det samme bebude, at vi kan stemme for de af kristeligt folkeparti stillede ændringsforslag.

Jeg står her med en avis, Vendsyssel Tidende, fra tirsdag den 28. marts, hvor der står: Brønderslev blev hjemme i kulturugen. Man har stillet mange tusinde kroner på høj-

[Poulsgaard]

kant, alligevel svigtede publikum. Jeg kunne egentlig have lyst til at spørge, om folketin- get snart vil indse, at det altså ikke nytter noget bare at blive ved med at øse ud og øse ud, og så tror man, at man får kultur. Vi får ingen kultur ved den statsdirigering, der fore- går herindefra.

Nu var fru Birte Weiss så venlig at citere lidt fra vore betækningsbidrag. Det er egentlig rigtigt, som fru Birte Weiss siger, at man ikke skal bukke, hvis man vil i verden frem. Nej, man skal melde sig ind i det kongelige danske socialdemokrati, det er vejen frem. Hvis vi ser de tanker, som ikke vor smilende kulturminister har fostret, men en kollega til kulturministeren, undervisningsmi- nisteren, i den berømte »Rapport fra en kaf- feklub«, så satte undervisningsministeren nemlig nogle spørgsmål ved, om man i det hele taget ikke bare skulle støtte dem, som var socialdemokratiet venlig stemt. Jeg tror, det er tanker, som deles af vide kredse, så derfor kan det meget vel blive sådan, at det er dem, der har det rigtige medlemskort, dem, der melder sig ind de rigtige steder, der får kunstnerstøtte.

Ja, man kan jo heller ikke lade være med at tænke på, at der er mange herinde, der snakker og snakker om, at nu skal der spares, men når vi så skal til at gennemføre et lovforslag, så kniber det med modet. I be- tænkningen kan man se, at socialdemokrati- ets – det forbavser mig ikke – og centrum- demokraternes, det radikale venstres – det forbavser mig heller ikke så meget – og ven- stresocialisternes medlemmer af udvalget finder, at de 8,8 mill. kr., som vi bruger på Kunstfondet, er alt for lidt, der skal meget mere til. Ja, men hvor meget skal der til, for at det er nok, kunne man godt have lov til at spørge, det skylder disse partier faktisk at oplyse os om.

Der står også i betænkningen – vort syn herpå er ikke kommet med, det er måske en fejl fra vor side, det ved jeg ikke, men nu vil jeg i hvert fald gerne sige det heroppefra, så der ingen misforståelser er:

»Udvalget har med ministeren drøftet spørgsmålet om, i hvilket omfang det vil væ- re muligt at tilgodese Grønland med kunst- fondmidler. Ministeren og udvalget ønsker at fremhæve lovens hensigt om, at fondet også tilgodeser grønlandsk kunst og eventuelt ska-

ber bedre mulighed for, at grønlandske kunstnere kan udstille i Danmark.«

Dér vil jeg da gerne sige, at vi har al mu- lig sympati for de grønlandske kunstnere. Hvis de har lyst til at udstille i Danmark, så skal vi ikke lægge en sten i vejen, men det må så sandelig blive for egne midler, ligesom hvis det var danske kunstnere. Derfor kan vi fra mit parti i hvert fald ikke tiltræde det, som står herom i betænkningen.

Der er jo et hav af ændringsforslag, og jeg har sagt, at vi kan støtte de fleste af dem, kristeligt folkeparti har stillet. Det ligger i, at man ønsker, at det er ministeren, der skal have lidt hånd i hanke med det, der foregår. Vi har set eksemplet med Bent Haller, vi har set eksemplet med Jens Jørgen Thorsens Je- susfilm, og vi har andre uheldige eksempler. Da det er folketin- get, der har det sidste ord at skulle have sagt – sådan burde det i al fald være – så mener vi så afgjort, at det er et skridt i den rigtige retning, kristeligt folke- parti foreslår. Det var nok ikke lige den for- mulering, vi ville have anvendt, men i man- gel af noget bedre kan vi i hvert fald støtte det, så vi kommer et skridt i den rigtige ret- ning.

Vi kan også støtte nogle af de af venstre stillede ændringsforslag.

Der er også en anden ting, som vi i dette lovforslag er glade ved, nemlig at hædersga- verne nu forsvinder, men vi vil også nok på den anden side sige, at vi ikke mener, at man skal yde socialhjælp over kunstfondloven, det skal ydes andre steder fra. Vi føler i hvert fald, at den kritik, som fra fremskridts- partiets side har været rejst af disse hæders- gaver, har man nu lyttet til, og det er vi nat- urligvis glade for.

Når vi alligevel ikke kan stemme for lov- forslaget, når det engang kommer til tredje behandling, er det ud fra den principielle holdning, vi har, at den bedste kunst er den kunst, der drives i frihed. Vi skal ikke have statsmagten til at være formynder og dom- mer med hensyn til, hvad der er kunst, og hvad der ikke er kunst. Afslutningsvis må jeg altså også denne gang skuffe kulturministe- ren med, at vi ikke kan blive enige om, hvor- dan landets kunstlove skal være. Men jeg ser det, som om ministeren er modtagelig for fornuft, da han nu har set, at de livsvarige hædersgaver ikke lige var sagen.

Mette Madsen (V):

Under det udvalgsarbejde, der er foregået om forslaget om ændring af loven om Statens Kunstfond, er der tre ting, der har ligget venstre på sinde.

Den første er en præcisering af afgrænsningen af de kunstneriske frembringelser, der kan støttes med hjemmel i kunstfondloven, ikke mindst i spørgsmålet om støtte til de i § 1, stk. 3, nævnte kunstneriske udtryksformer. Det var det løfte, ministeren gav folketinget i april 1975, da de hybride kunstformer blev drøftet i kulturudvalget. Som jeg også gav udtryk for ved første behandling, mener venstre ikke, at ministeren fuldt ud har indfriet dette løfte.

Ministeren foreslår et nyt udvalg for arkitekturen, og venstre kan, efter at behandlingen i udvalget har klarlagt, at støtten tænkes givet til projekter og konkurrencer særlig inden for områder som byudvikling, byfornyelse og byernes gradvise udbredelse i landskabet, støtte dette. Videre foreslår ministeren, at scenografer og koreografer for fremtiden skal støttes over teaterloven. Dette finder venstre rigtig, men vi mener, at også happening og lysshows bør flyttes fra kunstfondloven til teaterloven, og har stillet ændringsforslag herom. Vi anbefaler at støtte dette ændringsforslag, det er nr. 3, da vi mener, at sådanne arrangementer så givet hører hjemme i teaterlovens regie. Derfor vil den ændring, vi her foreslår, hjælpe til at skabe den klarhed i kunstfondloven, som ministeren jo også selv har ønsket.

For det andet har decentraliseringen ligget venstre på sinde. Ministeren har jo selv ønsket, men ikke fulgt det op ved denne lovrevision, at man skal have en øget decentralisering inden for kunst og kultur. Venstre har gang på gang givet udtryk for, at Kunstfondet burde have bredere vinge. Vi ønsker, at støtten i højere grad, end det nu er tilfældet, bør gå til kunstværket end til kunstneren. Vi mener også, at kunststillinger uden for København besøges i for ringe omfang, og vi mener, at Grønland og Færøerne slet ikke bliver tilgodeset nok i loven om Statens Kunstfond. Det er ting, der drøftes i repræsentantskabet, og herfra bør det lægges tremandsudvalget på sinde. Derfor er det også vigtigt, at repræsentantskabet har repræsentation fra hele landet, og venstre og kristeligt

folkeparti har med ændringsforslag nr. 12 ønsket at give repræsentantskabet denne øgede facettering. Vi tror også, at det vil give en meget større forståelse for Kunstfondets arbejde ude omkring i landet, hvis hver egn har sin repræsentant i fondet.

For det tredje har vi beskæftiget os med de livsvarige ydelser. Venstre kan gå med til de ændringer, ministeren har foreslået, men vi mener dog, at de bør bortfalde ved pensionsalderens indtræden, ud fra den principielle opfattelse, at alle bør have ens pension.

Ministeren har ikke ønsket en revisionsbestemmelse med den begrundelse, at kunstfondloven nu er ude over forsøgsstadiet og derfor skulle kunne fungere uden ændringer. Venstre mener modsat, at regering og folketing bør være opladt over for strømninger og bevægelser i kunsten, opladt over for impulser og inspiration fra tremandsudvalgene og fra repræsentantskabet, der stadig udskiftes, fra kunstnerne og fra befolkningen, og at det derfor vil være frugtbart, at man med mellemrum tager kunstfondloven op til revision. Vi har foreløbig foreslået om tre år.

Så vil jeg lige til slut for god ordens skyld tilføje, at venstre stemmer imod ændringsforslag nr. 4, 5, 10 og 11, idet vi mener, at princippet om tremandsudvalgenes suverænitæt bør fastholdes.

Grethe Fenger Møller (KF):

Vi har som sagt haft en meget omfattende drøftelse i kulturudvalget af dette lovforslag. Det er naturligvis altid vigtigt at undersøge, om en eksisterende lov virker efter hensigten, og om de midler, der er afsat til gennemførelsen af en lov, anvendes på den rette måde.

Når Statens Kunstfond tidligere har været til debat, hvad enten det har været her i tinget eller andre steder, har debatten næsten altid været så intens, at man kunne forledes til at tro, at der var afsat milliardbeløb til dette formål. Sandheden er jo, at der kun er afsat 8,8 mill. kr. til bevillinger inden for denne lovs rammer. Men det er vel også rigtig at sige, at netop fordi vi er inde i en periode med knappe økonomiske ressourcer, er det særlig vigtigt at anvende disse ressourcer på den allerbedste måde. Det er derfor rigtig, at vi har en så intens debat om loven om Statens Kunstfond, men spørgsmålet er,

[Grethe Fenger Møller]

om vi yder denne kunststøtte på den allerbedste måde.

Det konservative folkeparti var i sin tid med til at gennemføre loven om Statens Kunstfond. Vi mener, at det er helt afgørende, at det er den kunstneriske kvalitet, der skal være bestemmende for fondets dispositioner. Vi beklager, at kulturministeren ikke har fundet det muligt at supplere lovforslagets § 1 med en bestemmelse om dette. Vi har noteret, at ministeren over for kulturudvalget har givet tilsagn om, at der i den ministerielle bekendtgørelse om Statens Kunstfond indføres en eller flere bestemmelser om kvaliteten af den kunstneriske produktion i forbindelse med reglerne for uddeling af legatstøtte under de respektive tremandsudvalg. Vi håber, at denne bekendtgørelse kommer til at virke efter hensigten.

Vi er utilfredse med lovforslagets bemærkninger om de livsvarige ydelser. Vi mener ikke, at udbetalingen af disse ydelser bør gøres afhængig af indtægtsforhold. Efter vor opfattelse bør såvel tildelingen som udbetalingen af de livsvarige ydelser udelukkende være afhængig af den kunstneriske kvalitet. Det er forkert at luske et socialt kriterium ind i vores kulturpolitik på denne måde. De livsvarige ydelser bliver en slags socialt sikkerhedsnet under kunstneren i stedet for at være støtte til og anerkendelse af kunstnerisk kvalitet.

Vi har også drøftet spørgsmålet om en eventuel udvidelse af repræsentantskabet. Meget kunne tale for at udvide repræsentantskabet med f. eks. en repræsentant for amterne. Vi mener imidlertid, at det ville være at vanskeliggøre repræsentantskabets arbejde, idet repræsentantskabet i forvejen er stort nok.

Vi har også i vores gruppe drøftet det rimelige i, at det er fondets tremandsudvalg, der træffer endelig beslutning om, hvorledes fondets midler skal anvendes. Disse tremandsudvalg har således uhyre stor indflydelse på, hvilke kunstnere og hvilke kunstneriske retninger der skal støttes. Hvis en kunstner får afslag på en ansøgning om støtte, har hun eller han i realiteten ingen mulighed for at få denne afgørelse ændret. Hvis et af tremandsudvalgene beslutter at yde støtte til noget, der ud fra en bred bedømmelse ikke opfattes som kunst, så er der heller ingen

mulighed i dag for at ændre dette. Dette finder vi er urimeligt.

Men hvordan løser man så dette problem? Kristeligt folkeparti har foreslået, at man udvider tremandsudvalgene til femmandsudvalg. Det mener vi ikke vil ændre noget som helst, idet man jo har foreslået, at det fortsat skal være kulturministeren og repræsentantskabet, der udpeger de 5 medlemmer. Så har vi også overvejet, om man i stedet for skulle give repræsentantskabet en form for ankebeføjelse. Så vil man kunne sige, at det er andre kunstnere, der foretager en sådan vurdering. Men vi er kommet til den konklusion, at det nok vil vanskeliggøre repræsentantskabets arbejde i praksis.

Derfor har vi i stedet for foreslået indføjet en bestemmelse om, at kulturministeren kan ændre tremandsudvalgenes afgørelser. Dette er i overensstemmelse med det forslag, vi tidligere har fremsat til ændring af filmloven, og dækker den holdning, vi har til dette. Vi mener, at det ikke er rimeligt, at der ikke er nogen mulighed for at omgøre tremandsudvalgenes afgørelser, og vi har faktisk tillid nok til kulturministeren til at tro på, at kulturministeren vil kunne anvende denne beføjelse på den rigtige måde.

Til sidst skal jeg sige, at vi også kan støtte venstres ændringsforslag om, at støtte til ballet- og teatervirksomhed skal ydes i henhold til teaterloven, og at vi i øvrigt kan indstille lovforslaget til vedtagelse med de af kulturministeren stillede ændringsforslag samt de af os selv stillede ændringsforslag.

Melchior (CD):

Det er min opfattelse, at vi i de senere måneder har været igennem så mange debatter om denne lov og om kunstfond og kunststøtte i al almindelighed, at der i hvert fald fra mit partis side stort set er sagt, hvad vi finder der bør siges. Jeg henviser derudover til betænkningen, der jo er ret så fyldig, måske lidt for fyldig endda, hvoraf man også kan udlæse vor stilling til ændringsforslagene og vor opfattelse af denne lovs vigtighed.

Formodentlig til ærgrelse for en hel række publicister, politikere og journalister og andre opinionsdannere i dette land stiller CD sig altså overordentlig positivt til loven om Statens Kunstfond, og det har vi gjort fra den første dag, CD har været repræsenteret

[Melchior]

her i tinget. Jeg har vist undtagelsesvis lov til at sige, at den mindretalsudtalelse, som en række partier er fælles om, nemlig den, der går ud på, at de 8,8 mill. kr. sandelig er lovlig lidt til at kunne opfylde hensigten med denne lov, faktisk først er fremsat af CD. Det er altså ikke en, vi har sluttet os til, når den er fremsat af andre; det omvendte er tilfældet.

Jeg siger det her, vel vidende at det ikke bliver citeret andetsteds end i Folketingstidende. Det er også dér, det hører hjemme, selvfølgelig, men jeg synes dog, jeg vil fastslå, at sådan er det, om ikke andet så som en slags injektion imod eventuelt kommende, eller sikkert kommende, fremtidige usandfærdige påstande om CDs stilling til kunst, kulturbevillinger etc. Der er nemlig nogle mennesker, der misforstår vor holdning, fordi vi på områder, som er af monopolagtig karakter, især Danmarks Radio og TV, må kæmpe indædt – og det vil vi også blive ved med – for, at alsidighedsprincippet skal overholdes. Dér er det i fare, netop fordi der kun er så at sige den samme mikrofon, den samme kanal, og når misbrug sker dér, er det overtrædelse af meget vigtige demokratiske grundsætninger.

På kunstens almene, vide gebet er CD derimod ganske naturligt at finde blandt de partier og blandt de mennesker, der synes, at nyforskning, nytænkning og eksperimenteren altid har bragt menneskene frem, vel at mærke naturligvis når man i tide har kunnet skære det fra af det nye, som ikke duede. Men en forudsætning for at kunne få øje på det, der er godt, er jo, at der er et vidt spektrum for eksperimenteren inden for den øvrige lovgivnings rammer, og dér føler vi at Statens Kunstfond gør en nødvendig gerning. Vi har ikke i denne omgang stillet forslag om øgede bevillinger, fordi vi godt ved, hvad klokken er slået rent sparemæssigt, men vi har ønsket at benytte denne lejlighed til at sige, at her er et felt, hvor folkesundheden vil være tjent med, at der ved først givne lejlighed kan bevilges bedre midler til dette. Det var den eneste principielle bemærkning, jeg gerne ville fremsætte.

I øvrigt henviser jeg til betænkningen, og min gruppe vil, stort set i hvert fald, følge sine udtalelser i sin stemmeafgivning, når vi om lidt kommer til afstemningen.

Ole Henriksen (SF):

Socialistisk Folkeparti støtter selvfølgelig, som vi sagde ved første behandling, Statens Kunstfond, og vi er også tilhængere af, at disse 8,8 mill. kr., der tales om i dette øjeblik, bliver forøget. Vi er endda gået så vidt, så vi ved først givne lejlighed vil give centrum-demokraterne mulighed for at stemme for en øget bevilling til Statens Kunstfond.

SF har stillet et ændringsforslag til § 1, hvorefter vi ønsker et rådighedsbeløb til Kunstfondets bestyrelse, således at den kan give tilskud til disse hybride eller sammenfaldende kunstformer. Vi mener, det er nødvendigt, at man får et sådant dispositionsbeløb, for vi tror ikke, at de kasser, der i øjeblikket er stillet op inden for Kunstfondet, de forskellige udvalg, entydigt er i stand til at varetage disse sammenfaldende kunstarters interesser. Derfor er vi interesseret i, at der kommer et rådighedsbeløb, som bestyrelsen kan bevilge af, når man har været igennem udvalgsarbejdet med bedømmelse af de enkelte kunstarter.

Vi synes som sagt også, at der er for lidt penge til det, og derfor har vi foreslået, at dette rådighedsbeløb bliver på 300.000 kr. Man kan selvfølgelig sige, at dette er småpenge, og man kan også undre sig over, at der kan blive udarbejdet så lang en betænkning om så små beløb, men det er måske mere principperne, vi drøfter, og dér er vi altså enige i at vi skal køre på nogle større beløb.

Så ligger der en række ændringsforslag fra de borgerlige partier, som stort set går ud på, at man vil gøre Kunstfondet til et politisk fond. Det vil sige, at man vil have politisk kunst ud af det, i og med at man vil have kulturministeren hængt op på i sidste ende at skulle være ankeinstans for de afgørelser, der træffes i Kunstfondet. Det kan SF ikke tilslutte sig, og vi kan heller ikke tilslutte os de øvrige af de borgerlige ændringsforslag, som er stillet her, men vil stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag og selvfølgelig også for SFs egne ændringsforslag.

Tove Jørgensen (DKP):

DKP kan gå ind for ændringsforslag nr. 1, 6 og 16. Vi kan ikke stemme for de øvrige ændringsforslag, idet vi er enige i den argumentation, som fik fru Birte Weiss til at kon-

[Tove Jørgensen]

kludere, at kulturministeriet ville blive et ekspeditionskontor for smålighed.

Fremskridtspartiets opfattelse taler for sig selv, så den skal jeg af høflighedsgrunde undlade at kommentere yderligere.

Med hensyn til SF's ændringsforslag er vi heller ikke i tvivl om, at det er de gode intentioner, der har præget forslagene, men vi mener ligesom andre, at de blandede kunstarter er bedre tilgodeset uden for mange formaliserede, snærende bånd, og vi vil derfor heller ikke stemme for disse ændringsforslag. Specielt mener vi, at det at sætte en ramme på 300.000 kr. kan føre til begrænsninger fremfor at give muligheder for støtte.

Så vil vi gerne fremhæve fra betænkningen, at vi er enige i de bemærkninger, der er fremkommet fra socialdemokratiet, centrumdemokraterne, det radikale venstre og venstresocialisterne, som siger, at man finder, at 8,8 mill. kr. er utilstrækkeligt til at opfylde lovens hensigt fuldt ud. Vi kan altså stemme for de nævnte 3 ændringsforslag, og i øvrigt skal jeg ikke kommentere det yderligere.

Bernhard Baunsgaard (RV):

På den radikale gruppes vegne kan jeg sige, at vi giver tilslutning til de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, og at vi giver tilslutning til gennemførelse af selve lovforlaget.

Jeg gør opmærksom på, at udtalelsen angående beløbet ikke, som hr. Melchior mente det, er en mindretalsudtalelse. Det er en flertalsudtalelse, og flertallet er blevet større efter oplysninger her i salen. De 8,8 mill. kr. er i virkeligheden et overordentlig lille beløb, når man tænker på, hvilke opgaver Kunstfondet har, støtte til kunstnere, opkøb af kunst osv.

Af de andre partiers udtalelser i betænkningen synes jeg nok, der er grund til at fæste sig et øjeblik ved fremskridtspartiets udtalelse.

Fremskridtspartiet siger i sin mindretalsudtalelse i betænkningen, at der her i Danmark findes enkelte kunstnere, som har gået deres egne veje og har formet nye, originale kunstværker, men ikke har kunnet efterkomme Kunstfondets ønsker på det politiske område og derfor ikke har modtaget Kunstfondets blå stempel. Dette er altså en meget grov beskyldning mod Kunstfondets tremandsud-

valg om, at disse har afvist nye, originale kunstværker alene på grund af politisk indstilling. Jeg vil gerne bede hr. Poulsgaard om heroppefra at nævne ét eksempel på, at en politisk indstilling har været brugt af bare ét af tremandsudvalgene til afvisning af støtte, sådan at hvis kunstneren havde haft en anden indstilling til et eller andet politisk spørgsmål, så havde vedkommende fået støtte.

Jeg skal nøjes med disse kommentarer i første omgang. Jeg er modstander af det ændringsforslag, som SF er fremme med, om, at vi skal flytte nogle bevillinger op fra tremandsudvalgene til behandling i en stor bestyrelse. Derfor kan jeg ikke støtte SF's ændringsforslag herom, og jeg kan ikke støtte de af forskellige partier, kristeligt folkeparti og de konservative, stillede ændringsforslag om, at ministeren til syvende og sidst skal have det afgørende ord med hensyn til de bevillinger, der kommer fra Kunstfondet. Jeg er enig med dem, der heroppefra tidligere har kommenteret et sådant forslag.

Det ville være en helt forkert fremgangsmåde, og den ville åbne op for den mulighed, som fremskridtspartiet påstår at vi har haft med tremandsudvalgene.

Med hensyn til det af ministeren stillede aftrapningsforslag vedrørende de fremtidige livsvarige ydelser har vi i sidste øjeblik fået sendt et bilag, der er knyttet til betænkningen som bilag 2. Af dette fremgår, at indtil ca. 125.000 kr. er marginalbeskatningen, når man tager det som det, man skal betale i skat, samt det, man mister i statsydelse, ca. 90 pct. Først når man når op over de 130.000 kr., falder marginalbeskatningen ned i nærheden af de 65 pct.

I anledning af dette vil jeg gerne have forslaget til fortsat udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Det er ikke rimeligt, når vi ved, hvor tosset den slags virker, at indføre et område, hvor man for de mindre indtægter har en marginalbeskatning på 90 pct., når vi i øvrigt i vores lovgivning har bremser, der betyder, at $\frac{2}{3}$ er det, vi højst kan komme op på. Derfor skal jeg anmode om, at forslaget igen kommer til udvalgsbehandling.

Ellers vil jeg, som jeg indledte med at sige, give tilslutning til, at vi gennemfører loven om Statens Kunstfond. Jeg tror, at vi har fundet den bedst mulige måde at fordele dis-

[Bernhard Baunsgaard]

se penge på. Dermed være naturligvis ikke sagt, at der ikke vil ske fejltagelser, men vi har prøvet, så godt vi kan, at hindre fejltagelser og i hvert fald fejltagelser, der skulle nærmere sig politisk forfølgelse.

Chr. Christensen (KrF):

Kristeligt folkeparti har stillet en del ændringsforslag til forslag til lov om Statens Kunstfond. Disse forslag følger kristeligt folkepartis holdning op, sådan som fru Inger Stilling Pedersen og jeg gentagne gange har fremført den her i salen under debatter om statens forhold til kunsten, sidst under forhandlingen om redegørelsen om regeringens kulturpolitik i november sidste år. Her kom det klart frem, at kristeligt folkeparti ikke ønsker, at skatteborgernes midler skal kunne forvaltes af statslige instanser, der ikke er undergivet ministerkontrol, således at der ikke er en minister, der skal stå til ansvar over for folketinget, såfremt folketinget finder, at trufne økonomiske dispositioner er kritisable.

Her er vi uenige i det, fru Birte Weiss fremførte i sin ordførertale. Det er jo ikke ukendt, at kristeligt folkeparti som begrundelse for sin holdning har fremført de misforståelser og de fejlpositioner, der er sket med hensyn til tildeling til forskellige kunstområder. Jeg behøver bare at nævne Jens Jørgen Thorsens Jesusfilm og Solvognens udfoldelser.

I det foreliggende tilfælde ønsker vi, at ministeren for kulturelle anliggender skal være ansvarlig over for folketinget for anvendelsen af de midler, der stilles til rådighed for Kunstfondet. I konsekvens heraf foreslår vi i ændringsforslag nr. 4, 5 og 9 den omlægning af det nuværende system, at bestyrelsen skal afgive indstilling til ministeren for kulturelle anliggender om anvendelsen af fondets midler. Hvis ministeren ikke er med i beslutningsprocessen, er der heller ikke noget retligt eller praktisk grundlag for at drage ham til ansvar for uønskede dispositioner. Ud fra den samme tankegang foreslår vi, at de sagkyndige udvalg, der er omhandlet i § 4, ikke kun skal administrere fondets midler, men også skal afgive indstilling om anvendelse af midlerne til ministeren.

Jeg har tidligere givet udtryk for, at forslaget, hvorefter hvert kunstkyndigt udvalg skal

have tre medlemmer, ikke efter vor opfattelse giver tilstrækkelig mulighed for en alsidig sammensætning. Vi foreslår derfor i ændringsforslag nr. 8, at antallet af udvalgsmedlemmer skal være fem i stedet for tre. Men vi fastholder det princip, at flertallet, altså nu tre, udpeges af repræsentantskabet, medens de resterende to medlemmer udpeges af ministeren efter indhentet udtalelse fra repræsentantskabet. I modsætning til enkelte af de ordførere, der har været heroppe, er vi af den opfattelse, at det vil give en større mulighed for spredning af synspunkter end de nuværende udvalg.

Såfremt dette ændringsforslag skulle blive nedstemt, vil vi stemme for de af det konservative folkeparti stillede ændringsforslag nr. 10 og 11. Ud fra det grundlæggende princip om decentralisering finder vi det utilfredsstillende, at Kunstfondets repræsentantskab kun skal omfatte tre repræsentanter for det kommunale og amtskommunale selvstyre. Der kan meget vel være tale om amtsvise eller egnsvise kulturbestemte synsvinkler, som også vil have en berettiget plads i administrationen af Kunstfondet. Dette bliver der ikke mulighed for at tage hensyn til, så længe man kun lader lokale synspunkter komme til orde gennem enkelte repræsentanter, udpeget af samtlige amter og kommuner. Vi foreslår derfor i ændringsforslag nr. 12, at repræsentantskabet udvides, således at en repræsentant for samtlige landets amter får sæde i repræsentantskabet. På denne måde kan kunststøtten måske være med til at føre de egnsvise kulturpræg frem til et mere markant udtryk. På den baggrund vil det også være nærliggende at placere repræsentanter for færøsk og grønlandsk kultur i repræsentantskabet, som vi har foreslået.

Jeg vil gerne udtrykke min glæde over, at dette ændringsforslag har fået tilslutning fra venstre, og at nu også fremskridtspartiet vil stemme for det.

Kristeligt folkeparti går principielt ind for, at det offentlige støtter skabende og udøvende kunst, men vi mener, at støtten først og fremmest skal gives til uddannelse og til kunstværker. Vi har gentagne gange givet udtryk for vor modstand imod livsvarige kunstnerydelser. Uanset hvor dygtig og anerkendt en kunstner eventuelt er, uanset hvor påkrævet det på et givet tidspunkt måtte forekomme at yde ham eller hende en offentlig

[Chr. Christensen]

understøttelse, så er kunstnerstøtte efter vor opfattelse noget, som den enkelte fortsat skal gøre sig fortjent til. Der må være mulighed for i lyset af senere begivenheder at revidere opfattelsen af en kunstner som værdigt trængende til offentlig kunstnerunderstøttelse. Vi finder det ikke rimeligt, at der skal gøres forskel på kunstnere og andre samfundsgrupper.

Derfor har vi stillet ændringsforslag nr. 13, hvorefter § 5, stk. 4, udgår, og dermed de livsvarige ydelser. Skulle ændringsforslag nr. 13 ikke blive vedtaget, stemmer vi sammen med venstre og centrum-demokraterne for ændringsforslag nr. 14.

I øvrigt henviser jeg til bemærkningerne i betænkningen til de af os stillede ændringsforslag.

Så skal jeg endelig sige, at vi kan stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag nr. 1, 6 og 16.

Mølgaard (DR):

Jeg vil gerne starte med den bemærkning om vor stillingtagen til lovforslaget, når det måtte komme til tredje behandling, at jeg nok kan forudse, at det med det sæt ændringsforslag, der til den tid måtte være vedtaget, vil være sådan, at retsforbundet trods alt vil stemme for lovforslaget, også under indtryk af at en af de sidste bestemmelse i lovforslaget da vil hedde, at den bestående lov om Statens Kunstfond ophæves. I sammenligning er der tale om fremskridt, men ikke fremskridt nok i forhold til, hvad vi ønsker – eller det kan være, man skulle kalde det forbedringer i stedet for fremskridt for at undgå nogen misfortolkninger. Der er ikke tale om forbedringer nok i forhold til, hvad vi kunne ønske os, men trods alt forbedringer, der gør, at vi vil stemme for.

Med hensyn til de konkrete ændringsforslag skal jeg kategorisere dem i en gruppe, der omhandler politisk censur, hvor man vil prøve at lave nogle politiske appelinstanser, der gør det muligt at lave ministerstormløb, når man måtte gå hen og blive utilfreds i anledning af, at kunsten bliver lidt mere mangfoldig, end man ønsker sig den fra forskellig side. Det stemmer retsforbundets gruppe decideret imod.

Et andet sæt ændringsforslag går ud på at udvide rammerne, men det er desværre en udvidelse til nogle særdeles udefinerede støt-

temål. Vi stemmer imod disse ændringsforslag.

Endelig er der en tendens til kommunalisering, uden at det er egentlig kommunalisering, for det er jo centrale instanser, der er tale om i nogle ændringsforslag. Dem må vi også stemme imod.

Waldorff (VS):

Generelt er socialdemokratiets og regeringens kulturpolitik ikke vores livret, men vi er ofte i den situation, at vi i hvert fald er enige om at afvise nogle ganske bestemte angreb fra højre på de eksisterende kulturelle institutioner. Når man sådan går den betænkning igennem, som er lavet til dette forslag, kan man få et ganske godt indtryk af, hvad det er for en type angreb, i dette tilfælde på Statens Kunstfond, som vi kan være enige med socialdemokratiet om at afvise. I dette tilfælde må vi oven i købet sige, at vi faktisk er hundrede procent enige med socialdemokratiet, og jeg er meget enig i den afvisning, som fru Birte Weiss gav udtryk for, af de forskellige borgerlige ændringsforslag. Jeg skal derfor ikke kaste mig ud i større polemik omkring det.

Jeg vil godt sige et par ord om SFs ændringsforslag, som jeg positivt ved er ment meget godt, men som nok vil have en noget anden virkning, end de har til hensigt, nemlig at styrke de blandede kunstformer. Netop blandede kunstformer er temmelig vanskelige at udskille, og forsøget på at lave et skarpere skel imellem, hvad der er traditionelle kunstformer, som skal behandles i tremandsudvalgene, og hvad der er blandede kunstformer, som skal behandles i bestyrelsen, vil give en række vanskeligheder, og det vil i hvert fald lægge op til, at der kan foretages nogle bureaukratiske vurderinger, som også vil kunne bruges censurerende og temmelig konserverende. Det vil det specielt, når man opererer med en ganske bestemt beløbsramme, som skal være dækkende for de blandede kunstformer. I øvrigt er det for mig at se et fuldstændig utilstrækkeligt beløb, SFs forslag opererer med.

I stedet mener vi, at man må fastholde den eksisterende praksis med hensyn til tildelingen til blandede kunstformer. Det er ikke, fordi vi mener, at loven i sig selv udgør en garanti, men fordi vi har set en praksis, som

[Waldorff]

vel nok må siges at være nogenlunde rimelig på dette område.

Derudover mener jeg, at udvalgsarbejdet har bekræftet, at det ikke skal være muligt at afvise støtte til disse kunstformer med henvisning til, at de ikke lige passer ind i de rammer, som er stillet op for de forskellige udvalg.

Vi vil altså afvise SFs ændringsforslag, fordi de kan komme til at virke som et redskab for de kræfter, der ønsker at stække den progressive og den politiserende kunst igennem opstilling af snævre såkaldte kvalitetsvurderinger. I forlængelse af den samme holdning må vi selvfølgelig også afvise ændringsforslaget fra venstre, konservative, de kristelige osv. om udskillelse af specielle blandede kunstformer og støtte til disse kunstformer under teaterloven.

Mere direkte er forsøget på at få skovlen under den politiserende kunst blevet udformet af kristeligt folkeparti, som vil have kulturministeren til at fungere som kulturpave, som skal afgøre, hvilke kunstformer, hvilke kunstprodukter der er værdige til at blive støttet, og hvilke der ikke er det. Det må vi selvfølgelig lige så klart gå imod. Der ligger i dette en tendens, som også andre borgerlige partier har givet udtryk for, til at lave en øverste politisk kommissær for den slags ting.

Det er nok ikke – det tror jeg i hvert tilfælde ikke – fordi kristeligt folkeparti, fremskridtspartiet, de konservative og andre, som har været ude med den slags ting, nærer en fantastisk stor tillid til, at en socialdemokratisk kulturminister i dette tilfælde vil være et bolværk imod denne forfærdelig politiserende eller progressive kunst. Nej, det er snarere, fordi det, hvis man gør hver enkelt sag til et politisk slagsmål, naturligvis øger mulighederne for i øvrigt at intimidere de kunstnere, som skulle gøre sig håb om at få støtte fra staten. Det er sikkert meget bevidst, man ønsker en intimidering, fordi man ved, at den virker censurerende over for de produkter, som kommer frem. Derfor afviser vi selvfølgelig også de konservatives ændringsforslag, som ligesom gør ministeren til en ankeinstans for særligt kontroversielle afgørelser.

Til sidst skal jeg sige, at vi stemmer for ministerens ændringsforslag, og at vi stemmer imod samtlige andre med undtagelse af to, som vi vil undlade at stemme om, og det

er de ændringsforslag, som drejer sig om de livsvarige ydelser. Vores principielle holdning til de livsvarige ydelser er, at de bør afskaffes, og at de midler, som går til livsvarige ydelser, bør gives som arbejdslegater. I andre forbindelser har vi præciseret, at en forudsætning for, at dette system skal kunne fungere, er, at der eksisterer en lovgivning om ophavsmæssige rettigheder, som er så tilstrækkelig, at kunstnere vil kunne leve af det produkt, de faktisk fremstiller. Det er ophavsretsloven ikke tilstrækkelig god til, og det skyldes bl. a. nogle af de samme partier, som altså her kommer med et ændringsforslag om at afskaffe de livsvarige ydelser. Vi vil altså sige, at de ting skal løses i sammenhæng, og at vi vil undlade at stemme om disse ændringsforslag.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

Det vil være naturligt først at takke udvalget for det meget store arbejde, der er gjort, og de mange samråd, der har været, og det grundige arbejde, der er sket med denne kunstfondlov.

Det er klart, at jeg kan anbefale at stemme for ændringsforslag nr. 1, 6 og 16, hvorimod jeg må anbefale at stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Både af kunstfondredegerelsesdebatten og af førstebehandlingen her i tinget og af fremsættelsestalen er det fremgået ganske klart, hvad min indstilling har været på de forskellige områder. Jeg skal kun gøre den bemærkning, at jeg er glad for, at vi ved denne lov også denne gang får sikret, at kulturministeren hverken bliver kulturpave eller kulturkommissær. Jeg betragter det som noget helt væsentligt ved denne lov, at denne ytringsfrihed, udvalgenes selvbestemmelsesret, er bevaret. Jeg mener, at det er en af kulturministerens vigtigste opgaver at sikre, at dette sker.

Så skal jeg blot sige én ting. Jeg synes, det er beklageligt, at man i en betænkning skal se et sprog som det, hr. Poulsgaard har anvendt. Da hr. Poulsgaard nu igen har været på talerstolen og har citeret noget om en nordisk kulturuge i Brønderslev fra Vendsyssel Tidende, kan jeg lige så vel citere fra Aktuelt, hvor der står:

(Ministeren for kulturelle anliggender)

»Det var en særdeles vellykket kulturuge, der blev holdt i Brønderslev, desværre kun den sidste aften med et manglende deltagerantal på et program, hvor Svend Asmussens trio var hovedattraktionen, og med Brønderslev Brass Band og Grønlanderkooret Mik.«

Jeg synes ellers, at det havde fortjent et godt besøg, men det kan ske alle steder, at der er et enkelt arrangement, der svigter. Det viser igen, hvor letfærdigt man anvender argumentationen og hiver spredte citater ud for at skabe en antistemming imod kulturpolitik i dette land.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning – for jeg har også hæftet mig ved det i betænkningen – om de 8,8 mill. kr. Jeg kunne også godt tænke mig, at der havde været flere penge til rådighed, men vi ved jo på tværs af partierne, hvordan det ligger med hensyn til bevilninger, og også på dette område har besparelserne på de offentlige udgifter forhindret en yderligere udvidelse. Vi kan vel så være enige om, når vi udtaler dette, at der kommer et eller andet tidspunkt, hvor vi kan forøge disse beløb, så de kommer videre.

Så vil jeg godt gøre den bemærkning, at med denne lov vedstår staten sit ansvar for at sørge for, at kunsten indgår som et vigtigt element, bevares og holdes levende, og at staten anerkender sit ansvar for, at der består rimelige vilkår for, at kunst til stadighed kan skabes. Det er dette ansvar, man søger at leve op til gennem Statens Kunstfond. Jeg ser det sådan, at erfaringerne fra praksis viser, at fondet har haft en væsentlig betydning for den kunstneriske produktion. Mange kunstneriske udsmykninger er gennemført landet over, mange kunstværker af nutidens kunstnere er indkøbt og deponeret på institutioner over hele landet, og for mange kunstnere har tildeling af direkte støtte fra fondet været af stor betydning for deres kunstneriske virksomhed. Sådan tror jeg også det vil virke i fremtiden.

Poulsgaard (FP):

Ja, hr. minister, det er jo kedeligt, at vi ikke kan fortsætte vor hyggelige samtale ret meget længere. Men jeg står altså her med Vendsyssel Tidende fra tirsdag den 28. marts. Det er ikke Aktuelt, men det kan i hvert fald være et lige så stort sandhedsvidne som Ak-

tuelt. Der står, at Svend Asmussen optrådte for 50, og et lige så magert publikum havde de 3 Neumænnen skærtorsdag. Så var der 200 mennesker til en beatkoncert og en viseaften. I Vestjylland kommer dog flere til et almindeligt bål, for ikke at snakke om, hvad der kommer til andespil. Kommunen har givet en garanti på 75.000 kr., som nok ikke slår til, står der. Nordisk Kulturfond har støttet med 80.000 kr., og kulturelt samråd har skudt 15.000 kr. i det. Det er nogle dyre gæster, de har haft i den kulturuge i Brønderslev, når man ser de magre resultater.

Så var hr. Bernhard Baunsgaard meget sur på mig. Det er jeg efterhånden vant til, så det kommer jeg nok over. Men jeg kan nævne et helt konkret tilfælde, hr. Bernhard Baunsgaard. Kelvin Lindemann, som er en af de mest læste forfattere i dette land, og også læst i udlandet, har søgt Kunstfondet om et beløb for at få fred og ro til at lave et skuespil. Det blev afslået. Det kunne måske godt være, fordi der var noget politisk i det, fordi hans holdning ikke stemte. Vi skal slet ikke snakke om Knud Leif Thomsen – det er godt nok filmfonden – han kan heller ikke få støtte. Og der kan nævnes flere eksempler.

Så til kristeligt folkeparti. Jeg tror ikke, at hr. Chr. Christensen hørte hele mit indlæg. Jeg sagde, at vi kunne støtte de fleste af kristeligt folkepartis ændringsforslag men det med amterne og udvidelse af repræsentantskabet kan vi desværre ikke støtte.

Melchior (CD):

I første omgang faldt jeg ikke for fristelsen til at beskæftige mig med hr. Poulsgaards kultursyn, og det skal også kun være halvanden sætning nu.

Jeg vil gerne sige, at jeg finder hr. Poulsgaards regnestykker om dyre gæster aldeles irrelevante. Kultur og kunst kan ikke måles i meter, kan ikke vejes i kilo og kan ikke angives i antallet af kroner eller tilhørere. Kunst og kultur måles i kvalitet. Jeg indrømmer blankt, at det er en meget vanskelig målestok at anvende, og at den for hr. Poulsgaard er aldeles utilgængelig.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne igen have lov til at læse ordene i betænkningen. Fremskridtspartiet påstår i betænkningen, at der er afvist ønsker om

[Bernhard Baunsgaard]

støtte fra Kunstfondet på grund af politiske holdninger. Jeg bad hr. Poulsgaard nævne blot ét tilfælde. Hr. Poulsgaard har stadig væk ikke nævnt ét tilfælde. Hr. Poulsgaard har nævnt en kunstner, der ikke har fået støtte. Ja, det er der mange der ikke har, fordi der er så få penge at støtte med, men der er ikke én antydning af bevis for, at afvisningen er sket af politiske grunde.

Jeg synes, hr. Poulsgaard skulle holde op med den slags hykleriske bemærkninger i betænkninger. Det er uværdigt, at vi andre skal være med til at lade den slags ting trykke, når der ikke findes skygge af bevis for den slags påstande.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Jeg vil gerne først sige, at jeg da er glad ved, at I nu begynder at læse vore betænkningensbidrag. Det er da i hvert fald et fremskridt.

Selvfølgelig er de da ikke så dumme, at de skriver til manden: det er din politiske holdning. Jeg tror, de har faktisk velbegavede mennesker.

Men så kan vi tage et andet tilfælde, hr. Bernhard Baunsgaard. Hvad med Morten Korch? Igennem mange år kunne han ikke findes på bibliotekerne. Det var ikke godt nok, det han skrev, men Bent Haller, der har den rigtige farve og den rigtige overbevisning, han skal tvinges ind i på bibliotekerne.

Så til hr. Melchior: altså hvis hr. Melchior har kultur, så er jeg glad ved, at jeg ingen kultur har.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kender udmærket hr. Lindemann. Det var det første tilfælde, der blev nævnt. Naturligvis kender jeg også visse af hr. Morten Korchs bøger. Der er ikke fra hr. Poulsgaards side ført noget som helst bevis for, at afvisningen er sket af politiske grunde. Hr. Poulsgaard siger oven i købet nu, at dette bevis kan han ikke føre. Så synes jeg, at hr. Poulsgaard skulle drage den konklusion at optræde som et hæderligt menneske og lade være at komme med løgnagtige påstande i betænkninger i folketinget for fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 4 stemte for, 146 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 46 stemte for, 105 imod.

§ 1 med den foretagne ændring og § 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 26 stemte for, 125 imod.

§ 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes, idet 5 stemte for, 146 imod.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes, idet 39 stemte for, 112 imod.

Ændringsforslag nr. 10 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 11.

§ 4 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12
forkastedes, idet 27 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes, idet 31 stemte for, 116 imod; 5
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 14
forkastedes, idet 59 stemte for, 86 imod; 7
stemte hverken for eller imod.

§ 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 2.

§§ 6 og 7 og ændringsforslag nr. 16
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17
forkastedes, idet 46 stemte for, 106 imod.

§ 8 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget gik herefter til fornyet be-
handling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) *Anden behandling af:*

*Forslag til lov om ændring af lov om op-
havsretten til litterære og kunstneriske værker.
(Søfolks radio- og fjernsynsbetjening [af Aren-
toft (FP) m. fl.]*

(Lovforslag nr. L 92. Fremsat 15/11 77.
Første behandling 15/12 77. Betænkning
16/3 78).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Glistrup (FP):

Selv den, der er så finkulturelt snobbet, at
han med foragt ser på dette proletariske, fla-

de television, som har vundet indpas i de
senere år, selv han må erkende, at fjernsynet
er blevet en meget stor folkelig succes, et me-
dium, som meget, meget store dele af befolk-
ningen finder stor fornøjelse, stort udbytte i
at følge med i.

Det er desværre så ulykkeligt, at en meget
lille del af vor befolkning, kun nogle ganske
få tusinde mennesker, nemlig de søfolk, der
sejler i udenrigsfart, holdes ude fra at deltage
i denne almindelige folkelige fornøjelse og
adspredelse. Når de holdes ude fra det, så
skyldes det ikke tekniske vanskeligheder.
Igen gennem kasseteteknikkens udvikling har
man for længst, igennem en halv snes år i
hvert tilfælde, haft de tekniske og økonomi-
ske muligheder for, at også denne lille grup-
pe af befolkningen, som jo også på så mange
andre områder er afskåret fra at deltage i det
almindelige samfundsliv, disse få tusinde ud
af befolkningen, kan få lejlighed til at se
fjernsyn.

Når man desuagtet forholder søfolkene
denne mulighed, så beror det udelukkende
på noget juridisk snurrepiberi. Man har nem-
lig begrebsmæssigt udledet fra, at man har et
ophavsretsbegreb, til at der så skulle være
vanskeligheder, hvis disse få tusinde menne-
sker fik lejlighed til at se fjernsyn på lige fod
med andre. Det er selvfølgelig for en reali-
stisk betragtning det rene pjat og nonsens.
Forholdet er jo det, at der på nogle fjern-
synsaftener måske kun er 200.000 eller
300.000, der sidder foran skærmen og følger
med i, hvad der sker. Til andre fjernsynsprog-
rammer kan der være 3-4 millioner menne-
sker. Der er ingen, som på forhånd kan vide,
om der er 6.000 eller 8.000 eller 10.000 flere
eller færre. Der er ingen, der bagefter kan
efterkontrollere, om der har været 3.000 flere
eller 30.000 flere, end man egentlig har reg-
net med. Derfor er ophavsmandstaksterne,
honorarer til ophavsmændene, af naturnød-
vendige grunde ikke fastlagt på basis af, om
der er lidt flere eller lidt færre, der får lejlig-
hed til at følge med i fjernsynet. Derfor vil
der ingen reelle indgreb ske i ophavsmændene
rettigheder ved, at man siger, at den kontrakt,
som ophavsmændene har indgået med
Danmarks Radio, også kommer til at dække
de 4.000, 8.000, 10.000, eller hvor mange sø-
folk der nu kan være tale om, så de kan få
lejlighed til at følge fjernsynet også ude i ski-
bene. Det er noget rent og skært teknisk, som